

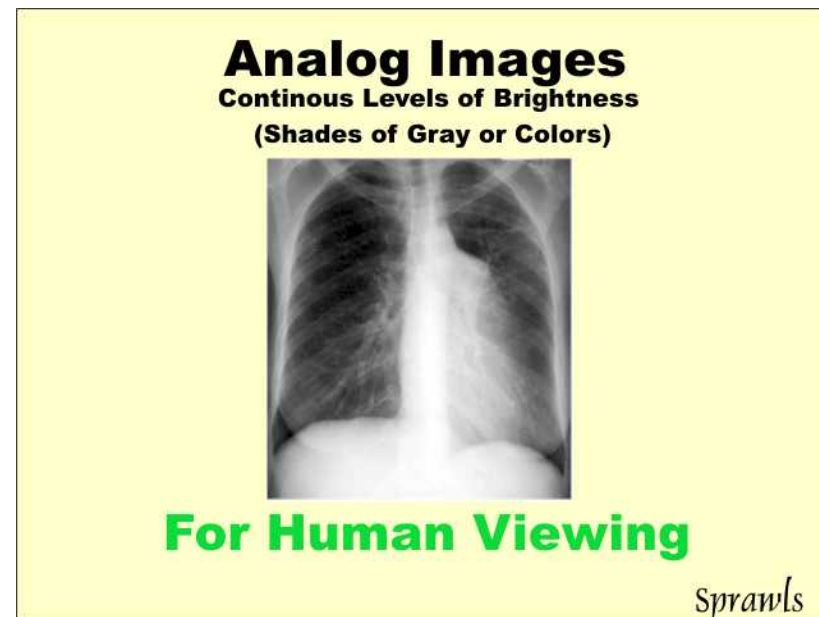
Medicinsk billeddannelse

Introduktion

- Billedtyper
  - Opgaver
- Billedegenskaber
- Billedbehandling

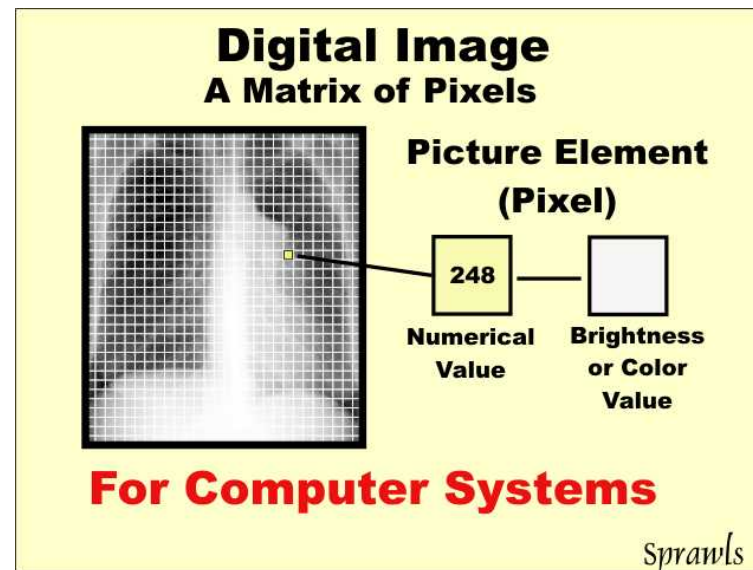
Billedtyper

- Analog
  - f.eks. billeder, malerier, TV billeder
  - Vi ser farven og lysstyrken
  - Kontinuerlig billede
  - Kan ikke efterbehandles

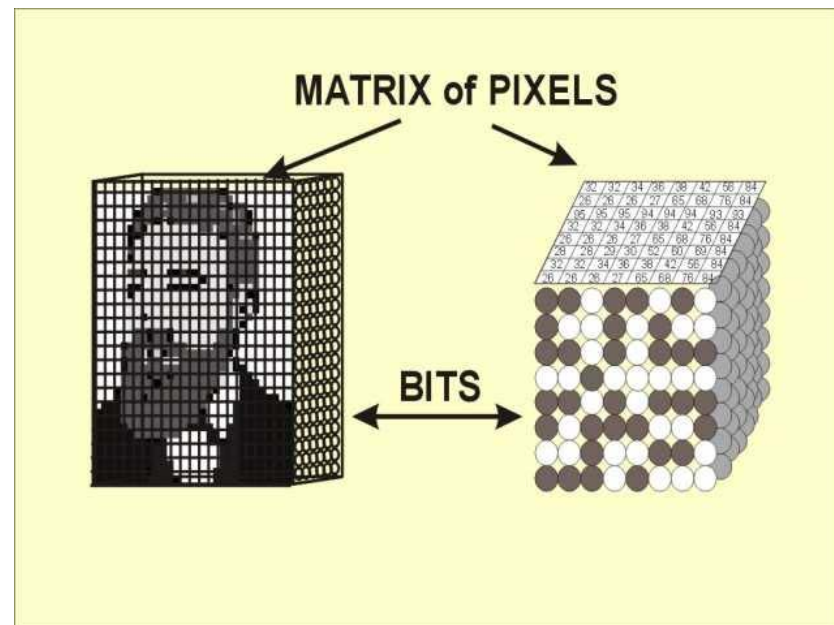
Billedtyper

- Digital
  - Består af en række tal
  - Matrix af mange små elementer (pixels)
    - En pixel har en numerisk værdi
  - Kan efterbehandles

Det digitale billede

- Præsenteres vha. binære tal – bits
- Matrix består af pixels
- Pixels består af bits

Talsystemer

- Decimaltallene er bedst kendt og oftest benyttet
  - 10-tals systemet, der benytter værdier fra 0-9
  - Basen 10
  - 0 mindste værdi og 9 største værdi
  - Cifferplaceringen og menter

Eks.

$$\begin{aligned}4937_{(10)} &= 4 \cdot 10^3 + 9 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^1 + 7 \cdot 10^0 \\ &= 4000 + 900 + 30 + 7\end{aligned}$$

Talsystemer

- Binære tal er computerens talsystem
  - 2-tals system, der benytter værdier fra 0-1
  - Basen 2

Eks.

$$\begin{aligned}1011_{(2)} &= 1 \cdot 2^3 + 0 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 \\ &= 1 \cdot 8 + 0 \cdot 4 + 1 \cdot 2 + 1 \cdot 1 \\ &= 8 + 0 + 2 + 1 \\ &= 11\end{aligned}$$

Bit's og bytes

- 1 bit kan antage to værdier: 0 og 1
- De bruges sjældent alene, men samles i grupper på hver 8 bit.
- 8 bit i en gruppe kaldes 1 **byte**.
- 8 bit i 1 byte repræsenterer værdier fra 0-255.
- 16-, 32 eller 64 bit i en gruppe kaldes et word

0	=	0000 0000
1	=	0000 0001
.....	....	....
254	=	1111 1110
255	=	1111 1111

Bytes

- 1 byte er en meget lille enhed, så derfor samles de også i grupper.

Navn	Forkortelse	Størrelse
KiloByte	KB	1 KB = 1.024 Bytes
MegaByte	MB	1 MB = 1.048.576 Bytes
GigaByte	GB	1 GB = 1.073.741.824 Bytes
TeraByte	TB	1 TB = 1.099.511.627.776 Bytes
PetaByte	PB	1 PT = 1.125.899.906.842.624 Bytes

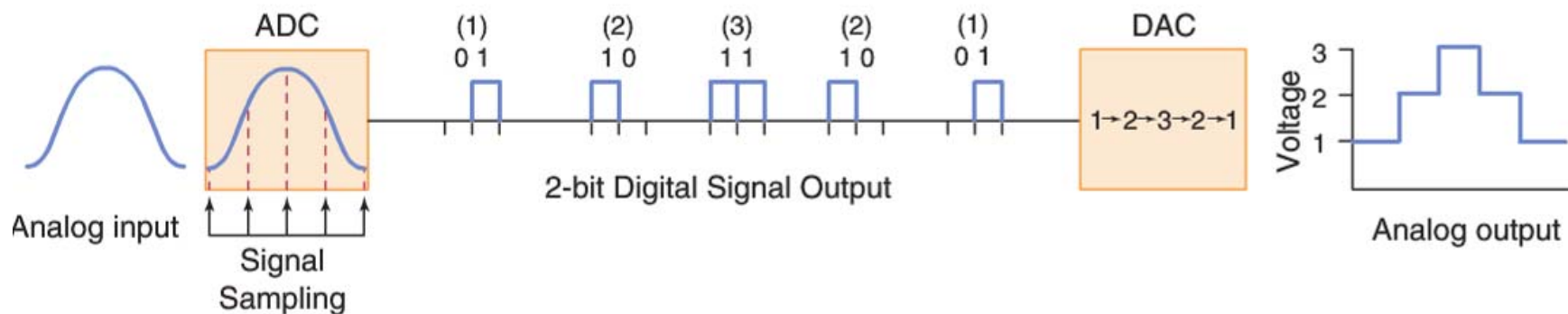

Opgaver

- Omregn 01101001 til decimal tal.
- Skriv din egen alder i binære tal.
- Læg tallene 01110010 og 11101001 sammen

Digitalisering af analog signal

- Transducere, sensorer eller detektorer producerer alle analog data.
- Analog til digital converter – ADC
- Sampling og digitalisering

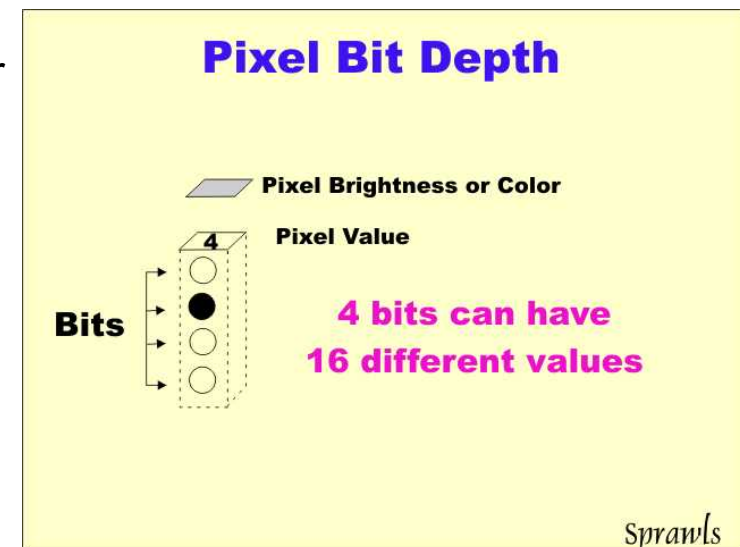
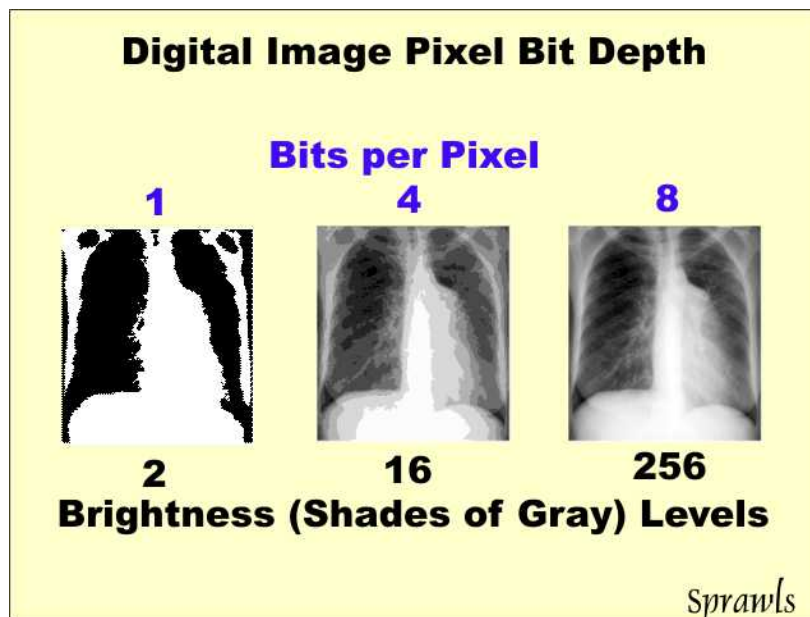

Digitalisering af analog signal

- Digital signal er begrænset af det antal bits der bruges i konverteringen.
- Ulemper
  - Tab af information pga. sampling
  - Derfor er en minimum sample rate defineret. (Nyquist kriteriet – mindst to samplinger pr. periode for at genskabe kurven)

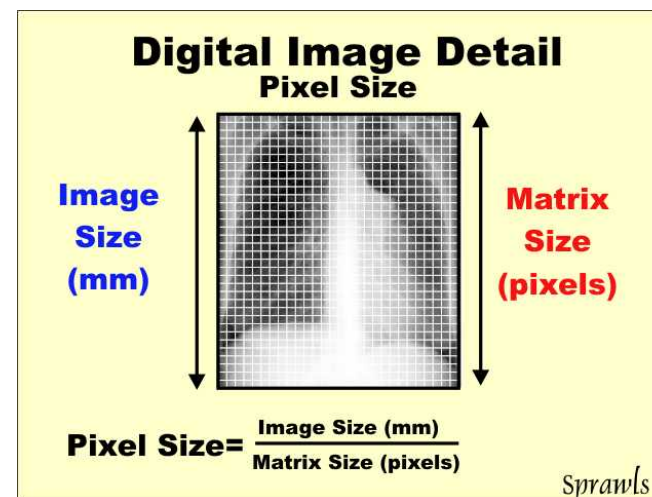
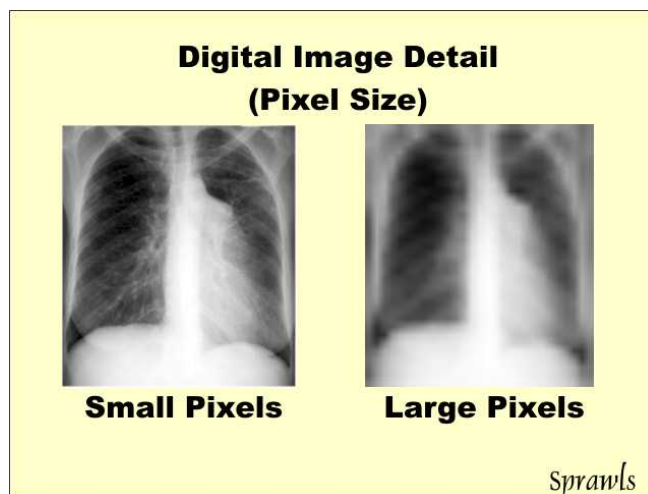
Digitale billeder

- Pixel dybde – antal bits der repræsenterer hver pixel
- Effekt af pixel dybde på billedet
  - Øget pixel dybde, flere bits = flere gråtoner

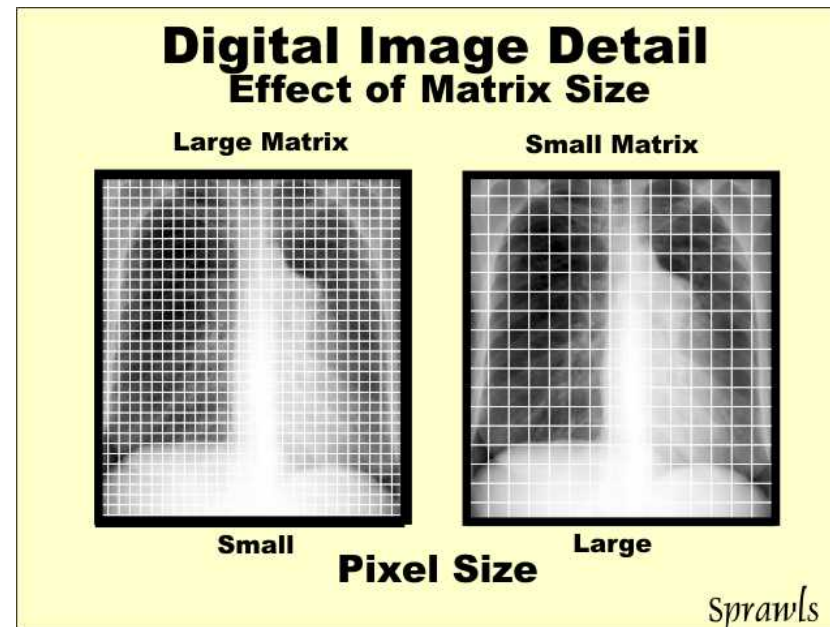
Digitale billeder

- Pixel størrelse
  - Defineret som forholdet mellem billedstørrelsen og matrix størrelsen.

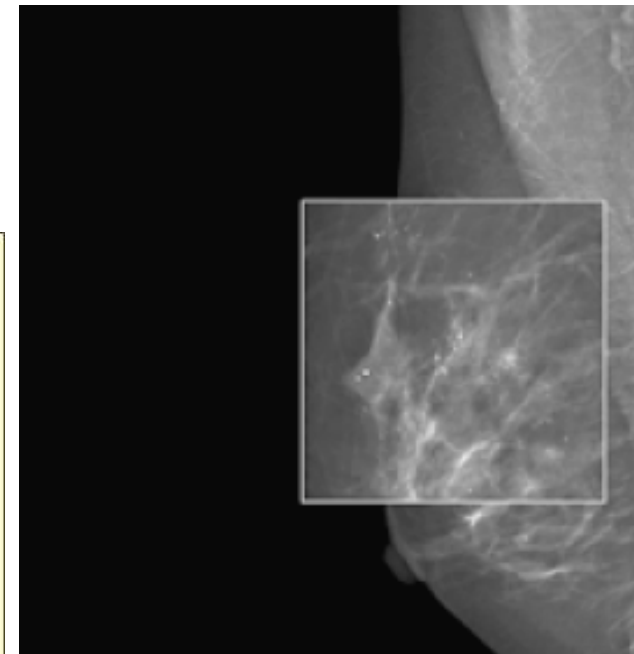
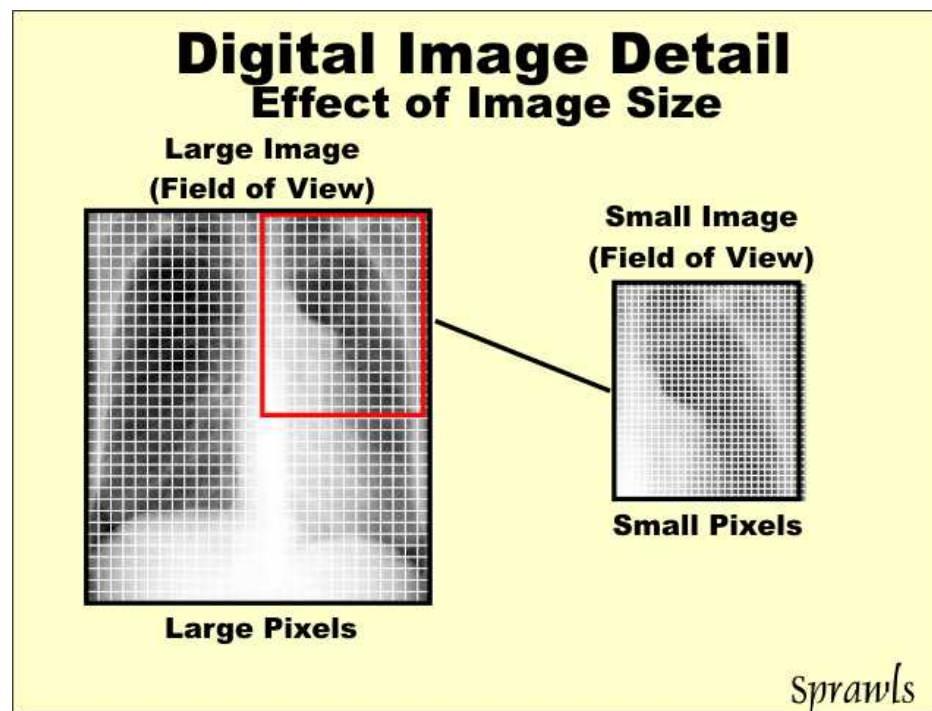
Digitale billeder

- Matrix
  - Matrix størrelse $\uparrow$ - Pixelstørrelse $\downarrow$
  - Bedre billede

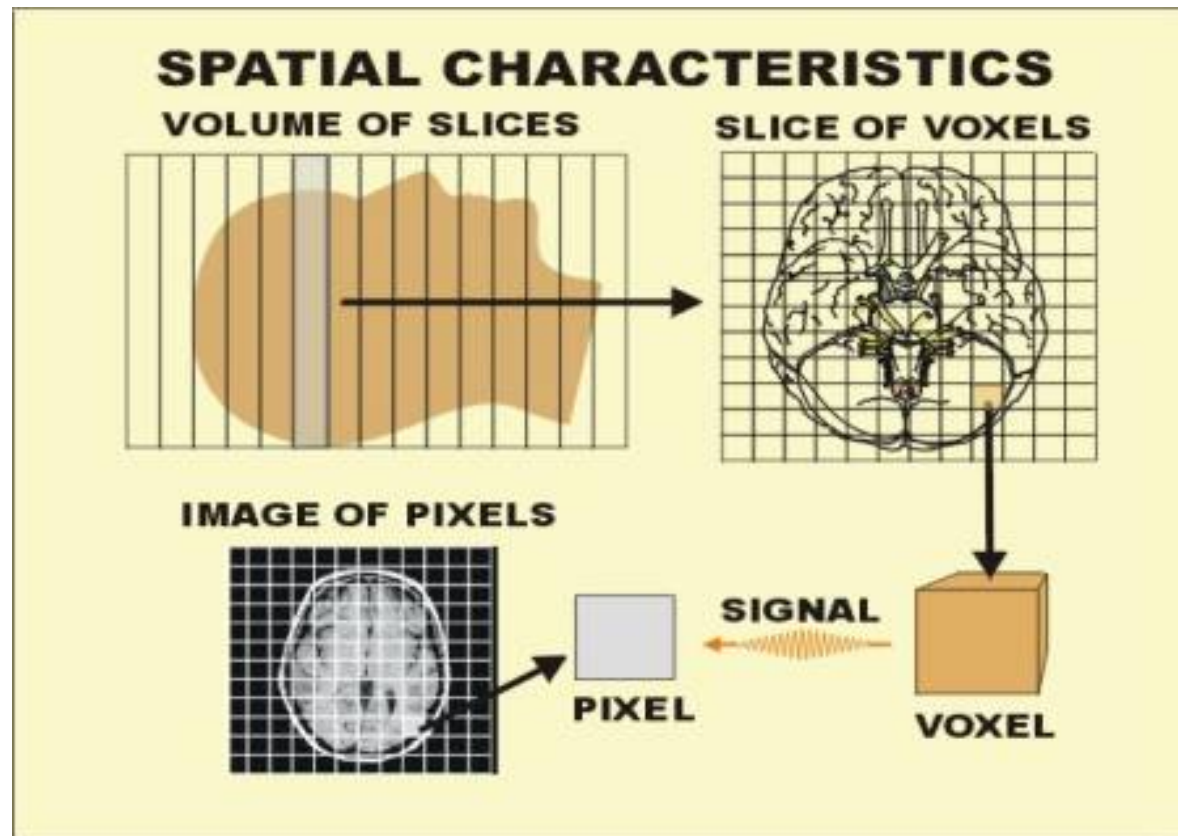
Digitale billeder

- FOV – Field of view
  - FOV ↓ - Pixelstørrelsen ↓

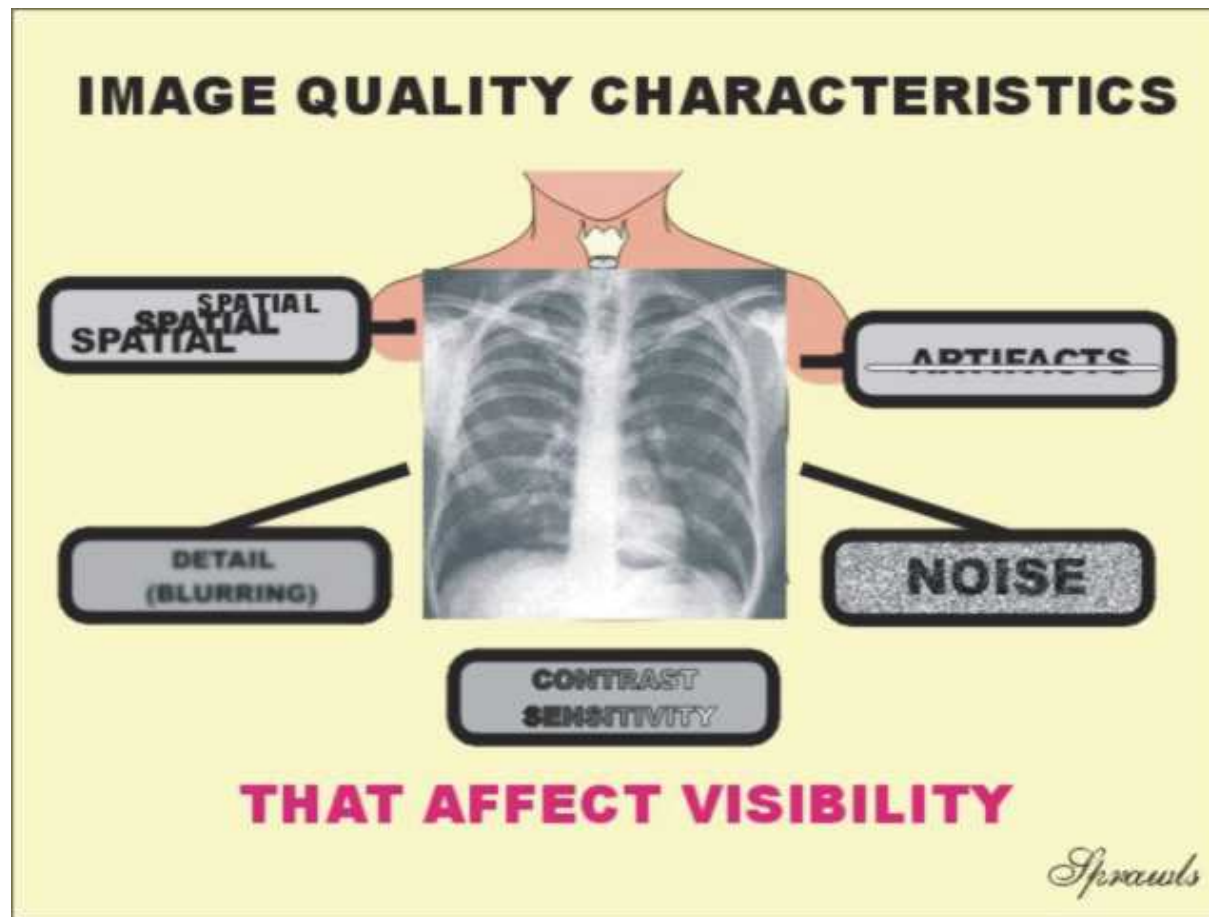
Digitale billeder

- Voxel
Et 3-dimensionelt billedelement

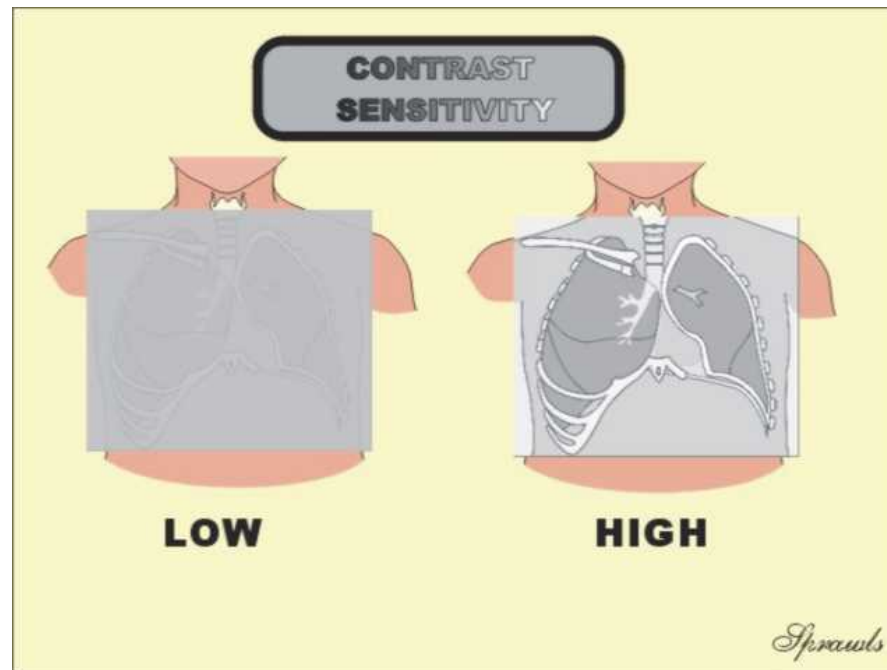

Billedkvalitet

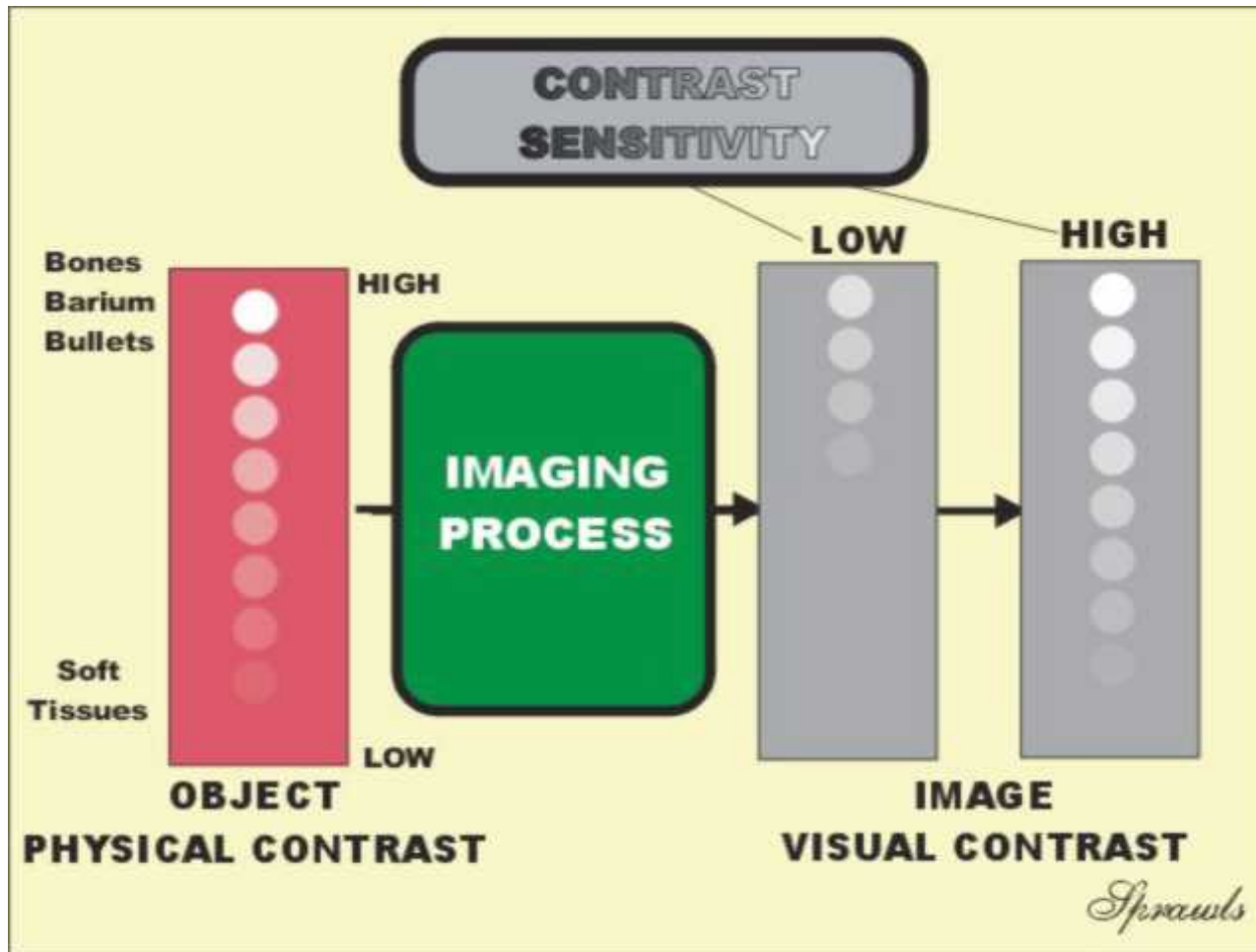

Kontrast

- Forskellen i billedets gråværdier
- Kontrast sensitivitet
  - Systemets evne til at visualisere objekter med mindste lav kontrast. F.eks. blød væv omringet af blød væv.

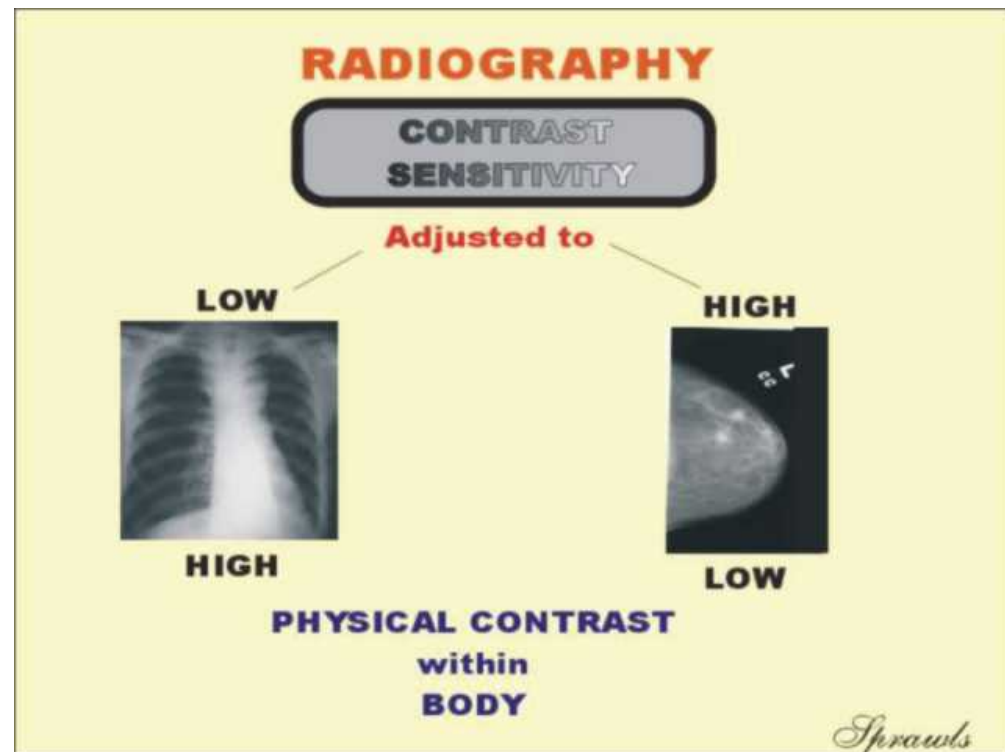

Kontrast

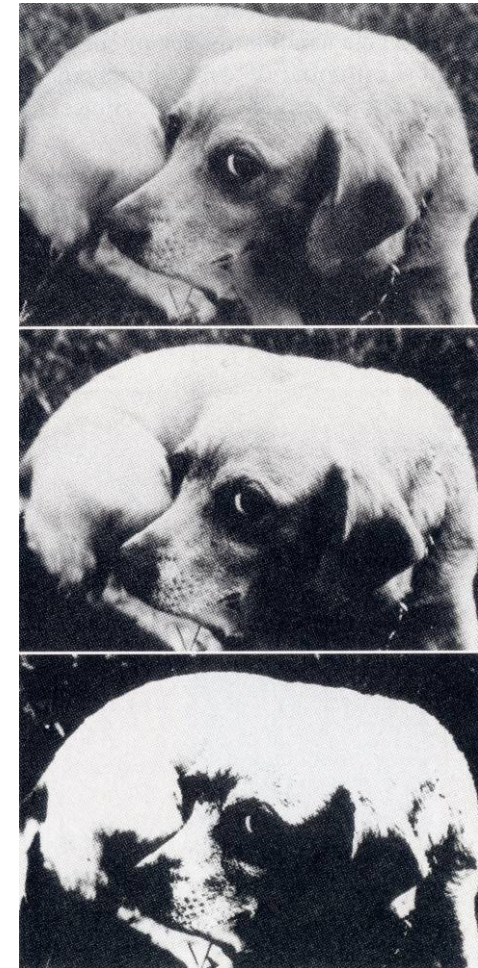
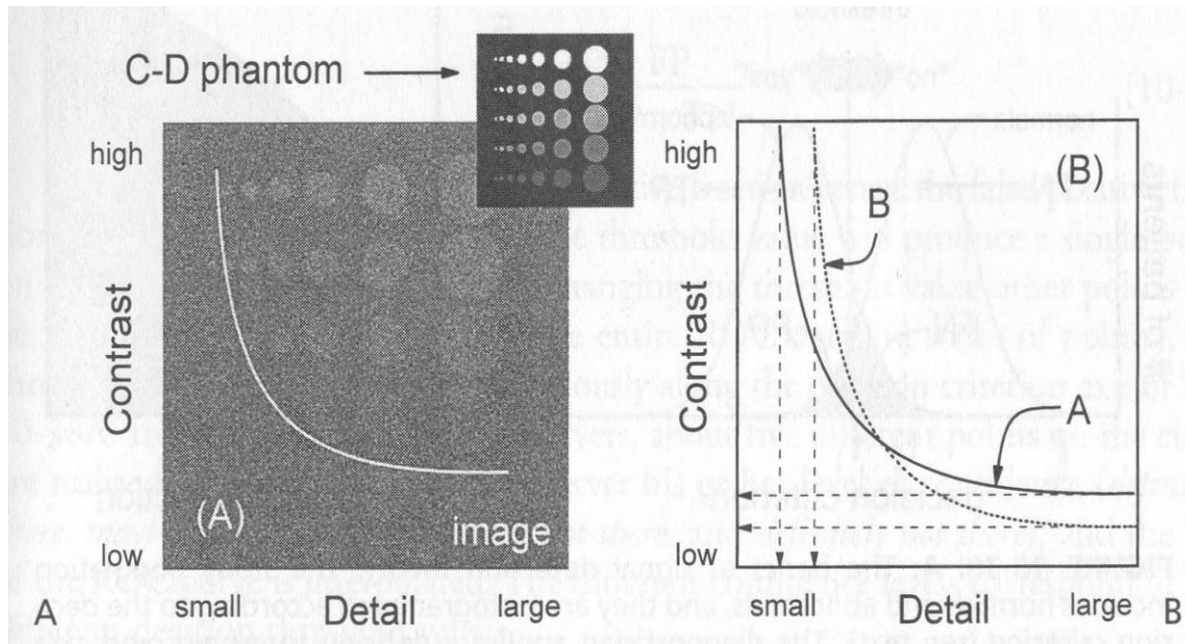

Kontrast

- God kontrast – evnen til at skelne et objekt fra dens baggrund
- Kontrast stof
- Thorax us. – Lav kontrast teknikker
- Mammografi – høj kontrast teknikker
- kV værdier

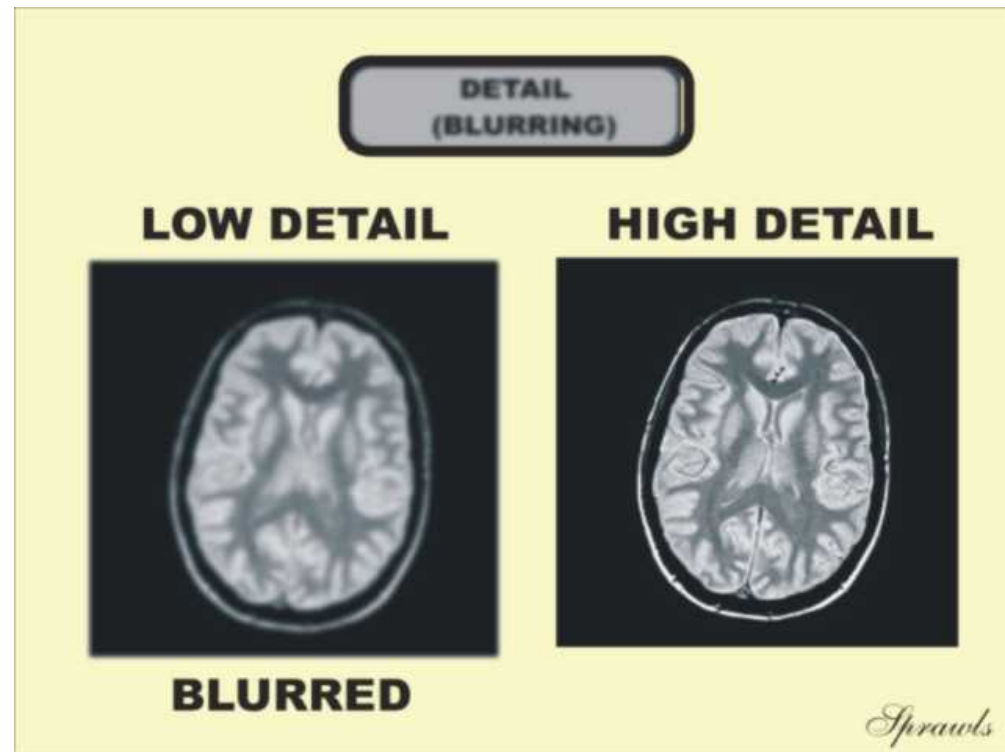

Lavkontrast

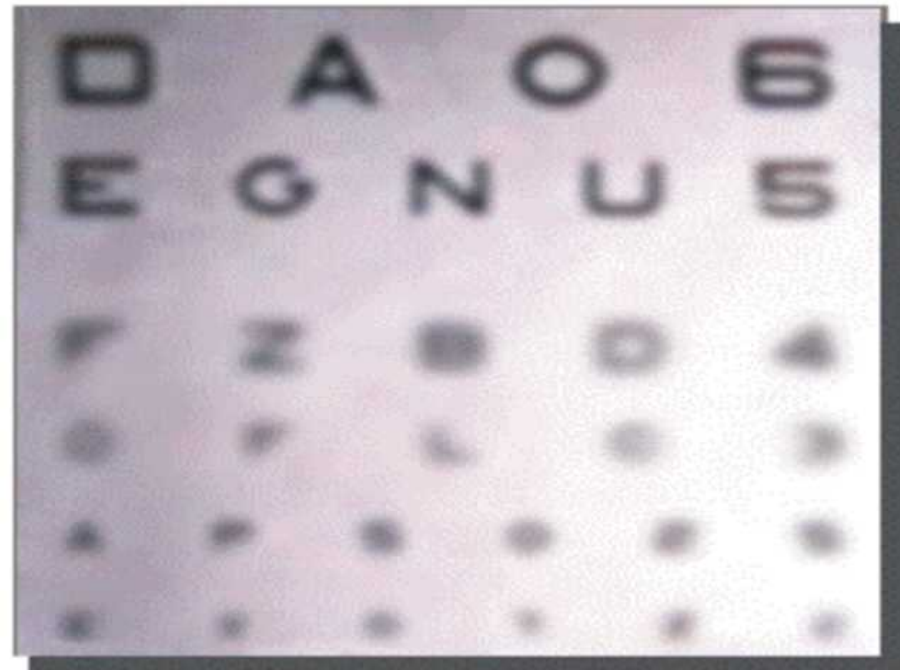
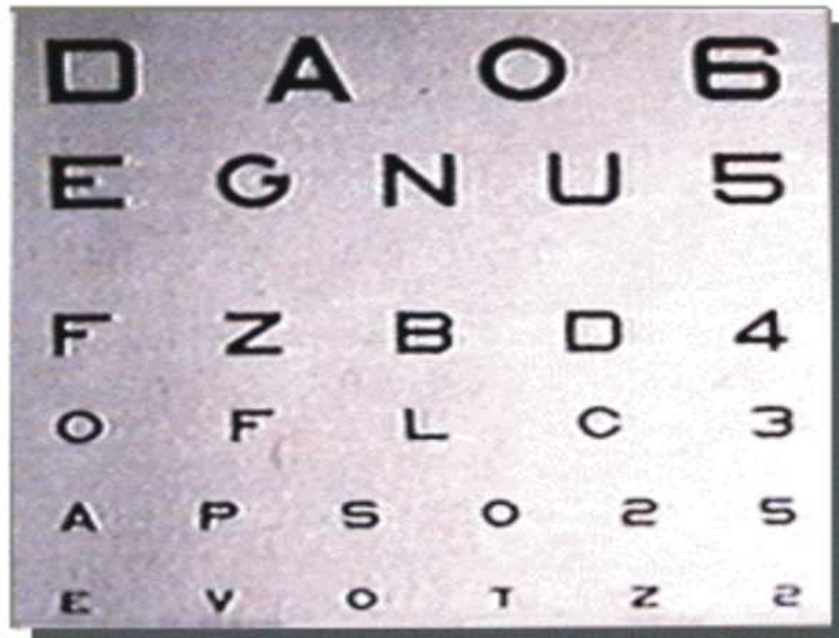

Blur (sløring)

- Sløret billede reducerer detaljerne i billedet.
- Nedsat syn
- Et kikkert der ikke er indstillet korrekt.

Blur (sløring)

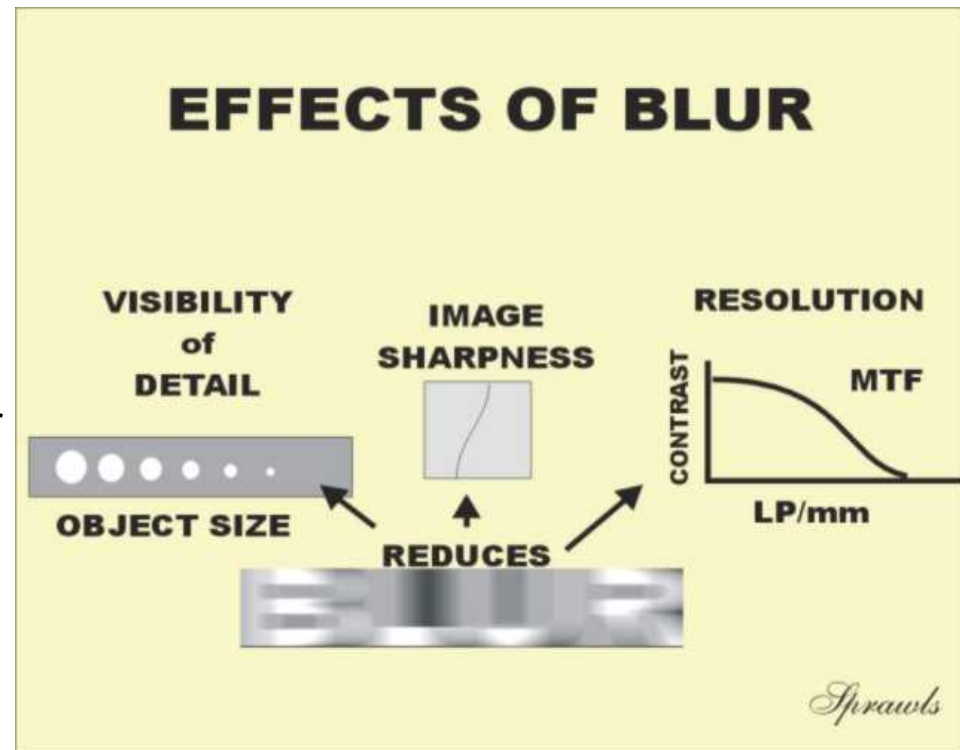
Blur (sløring)

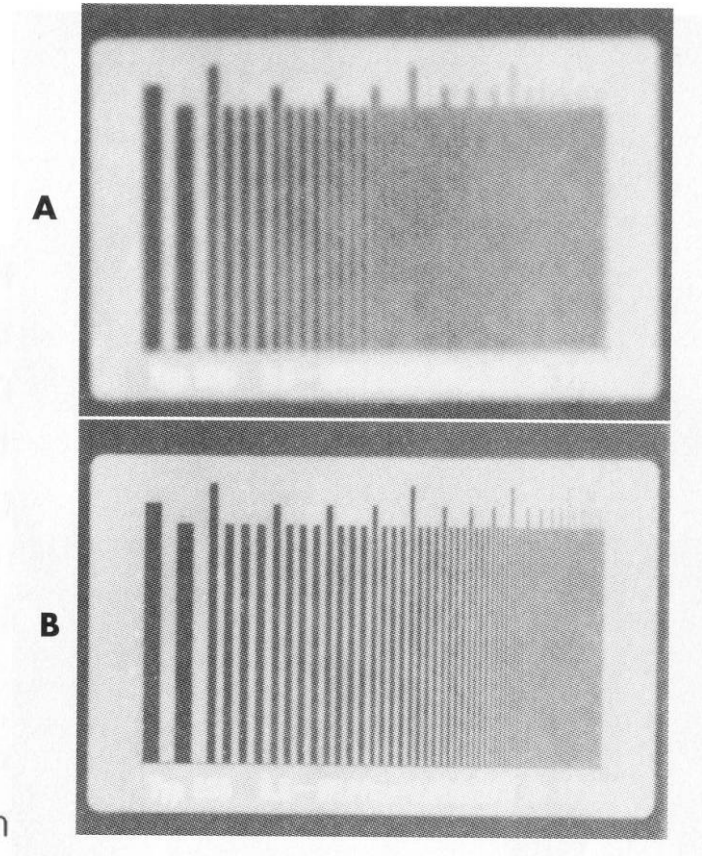
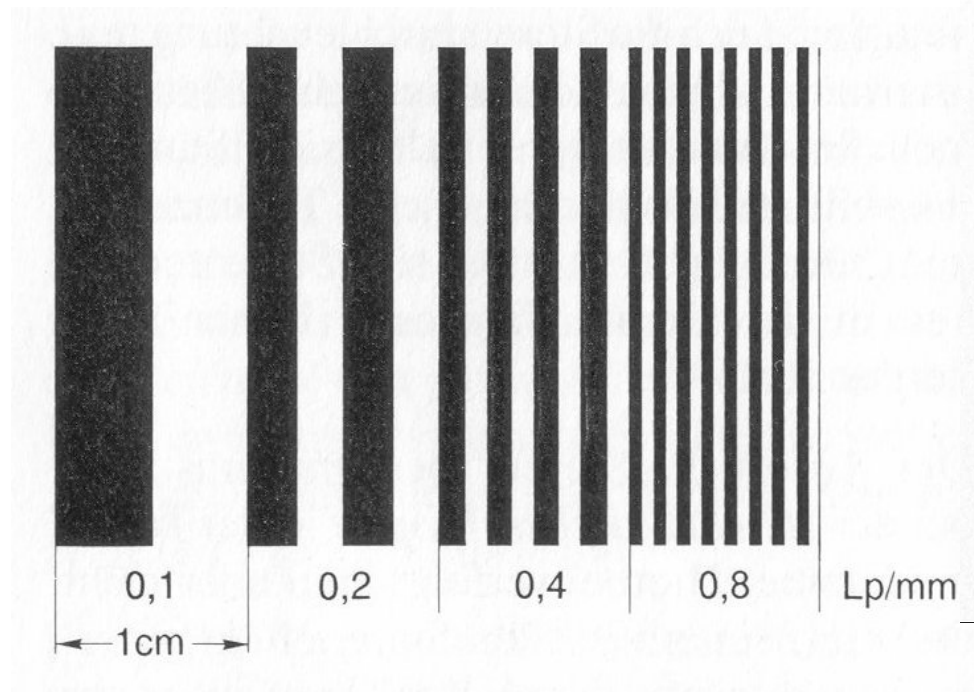
Blur (sløring)

- Effekter af sløring
  - Detaljer i billedet forsvinder
  - Skarpheden af objekter reduceres (kanter)
  - Opløsningen i billedet forringes
    - Defineres som antal linie par pr mm, som er synlige.

Definition af LP/mm

Til måling af opløsning, bruges et liniepar-fantom

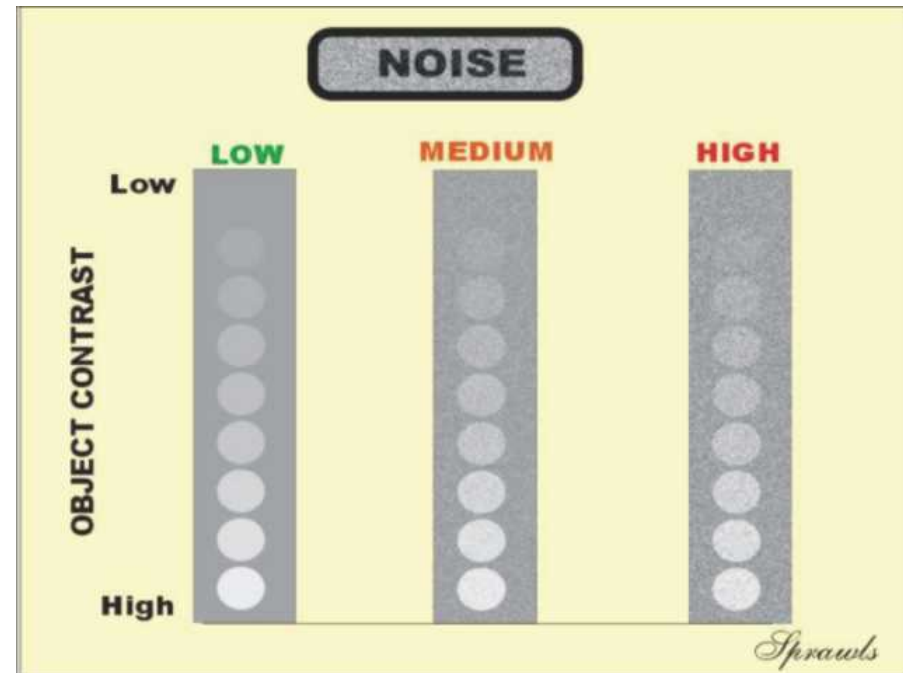
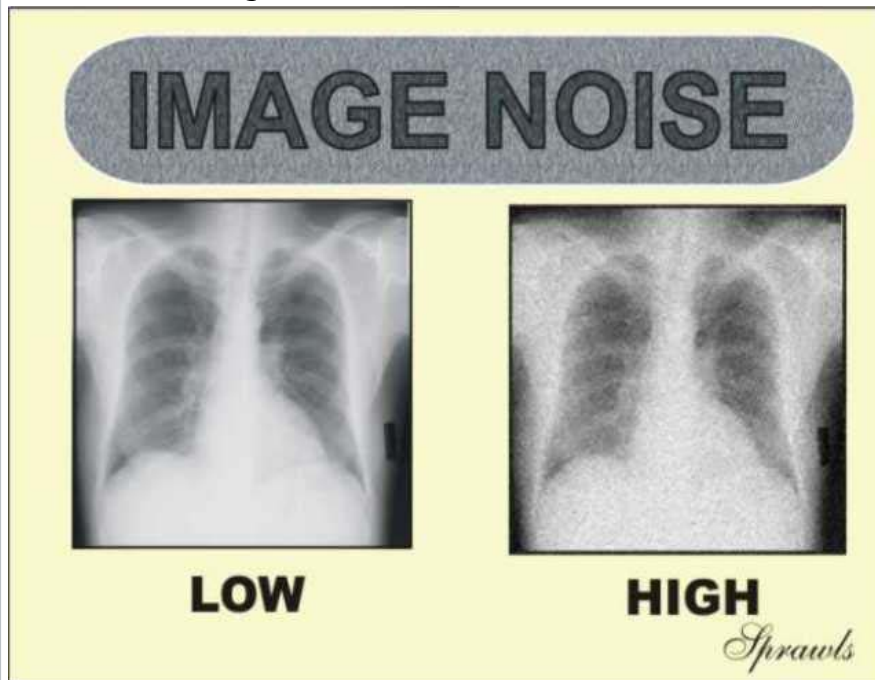

Støj

- Støjen er ubehagelig, da den adderer sig til signalet og dermed ændrer dets informationsindhold.

Støj

- Reducerer synligheden af lav kontrast objekter

Kompromisser ved støj

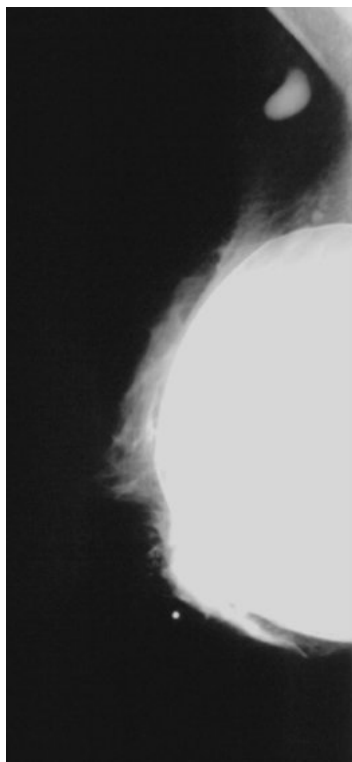
- Røntgen:
Støj ↓ ⇒ Stråledosis ↑
- MR:
Støj ↓ ⇒ Undersøgelsestid ↑
- Opløsning ↑ ⇒ Stråledosis ↑

SNR (Signal to noise ratio)

- Støj er umulig at undgå, men det kan blive så ubetydelig i forhold til selve signalet, at det virker ikke-eksisterende.
- SNR angiver forholdet mellem det informationsbærende signal og støjsignalet.

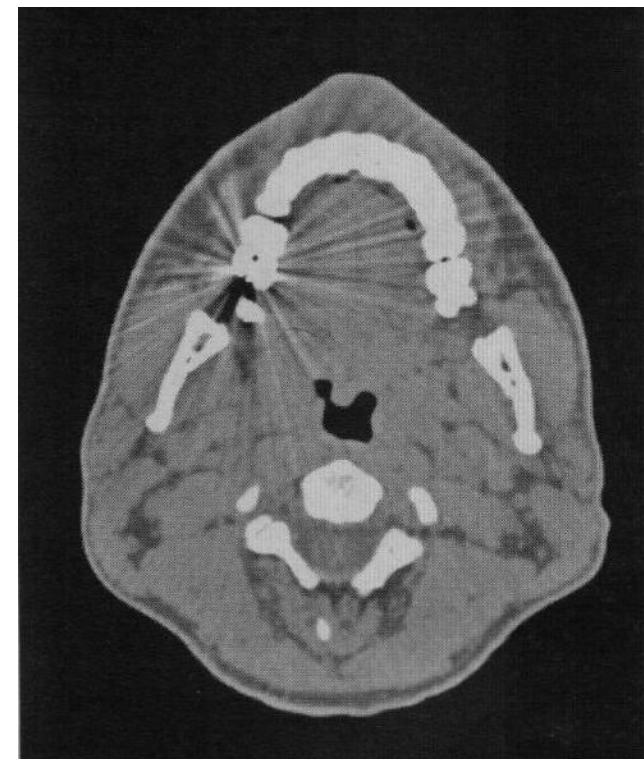
Hvis systemet har et højt SNR, vil der være meget lidt synlig støj i billedet.

Artefakter

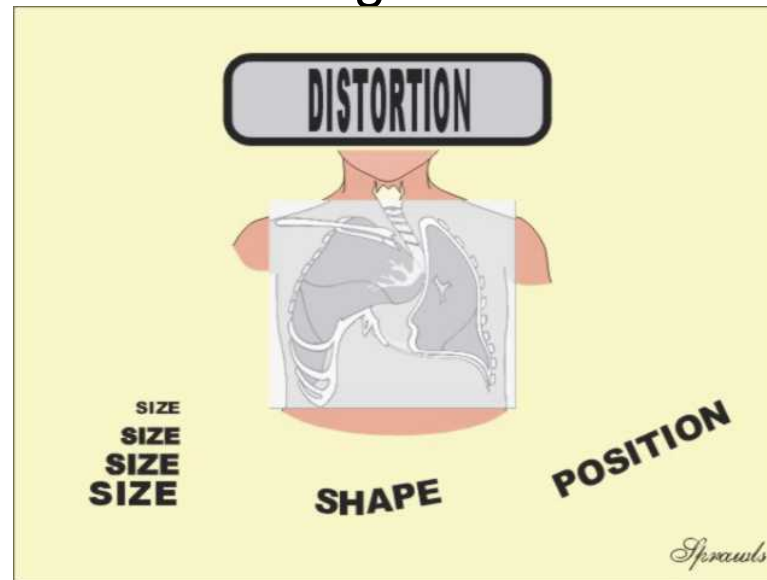
Forstyrrelser i billedet

- Eks. Metal artefakt på CT billede
- Implantater

Forvrængning

- Det er ikke altid at billedet viser objektets virkelige geometriske karakteristikker.
- Anatomiske strukturer, der kan forvrænges:
  - Den faktiske størrelse
  - Formen
  - Beliggenheden i kroppen

Billedbehandling

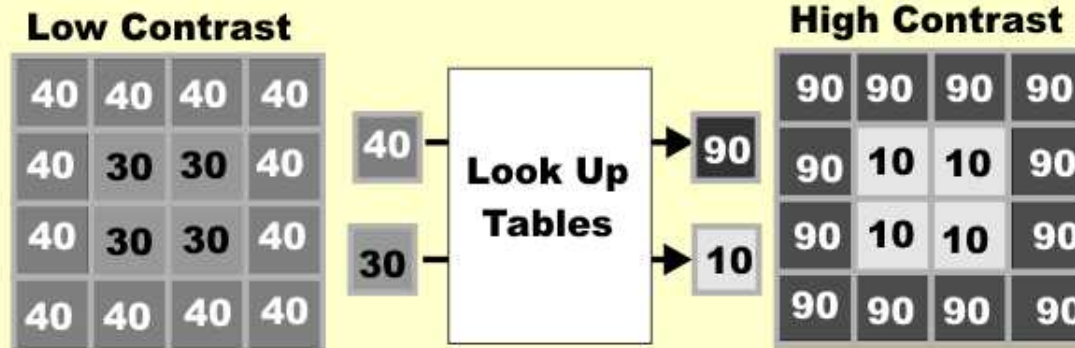
- Formål – at forbedre kvaliteten af billedet
- Tre muligheder:
  - Mindske støjen i billedet
  - Øge detaljen i billedet
  - Optimere billedkontrasten
    - LUT (Look up tables)
    - Windowing

LUT

- LUT er en "oversættelses tabel" som video interfacet bruger til at modificere hver pixel værdi, før den sendes til D/A konverteren og bliver til et analogt signal til monitoren.
- Det er muligt at vælge en LUT, alt afhængig af hvilke kontrast karakteristikker man ønsker.

LUT

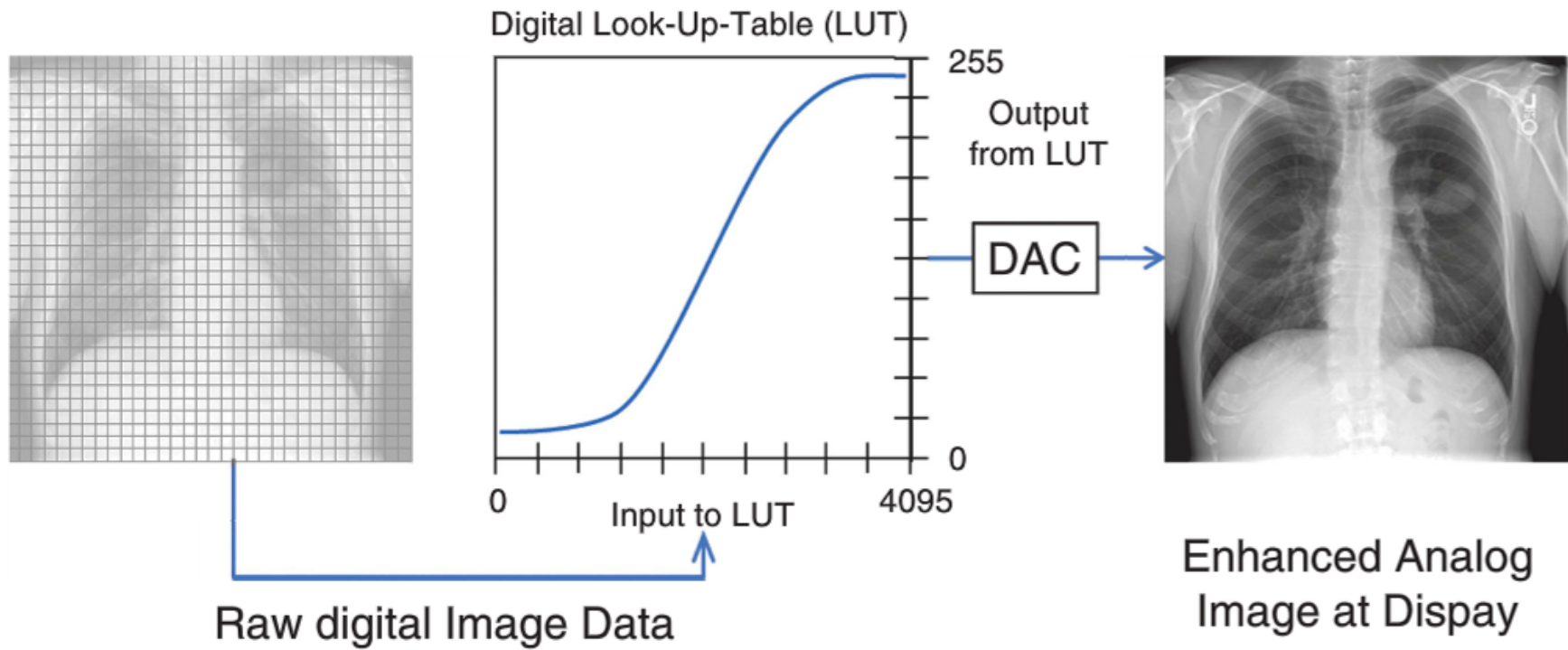
Digital Image Processing To Change Contrast

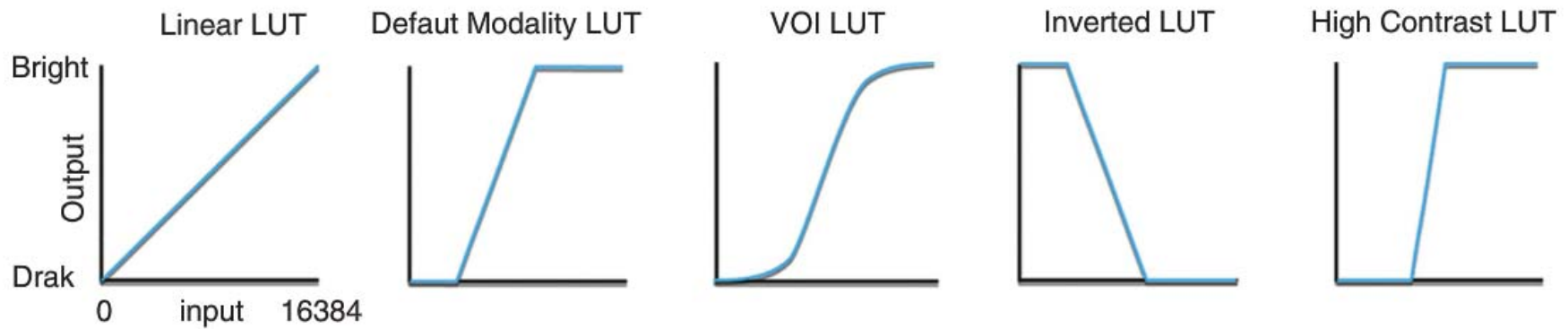
Contrast is changed by changing pixel values.

Sprawls

LUT

LUT

W=16384 L=8192

W=3674 L=4384

W=16384 L=8192

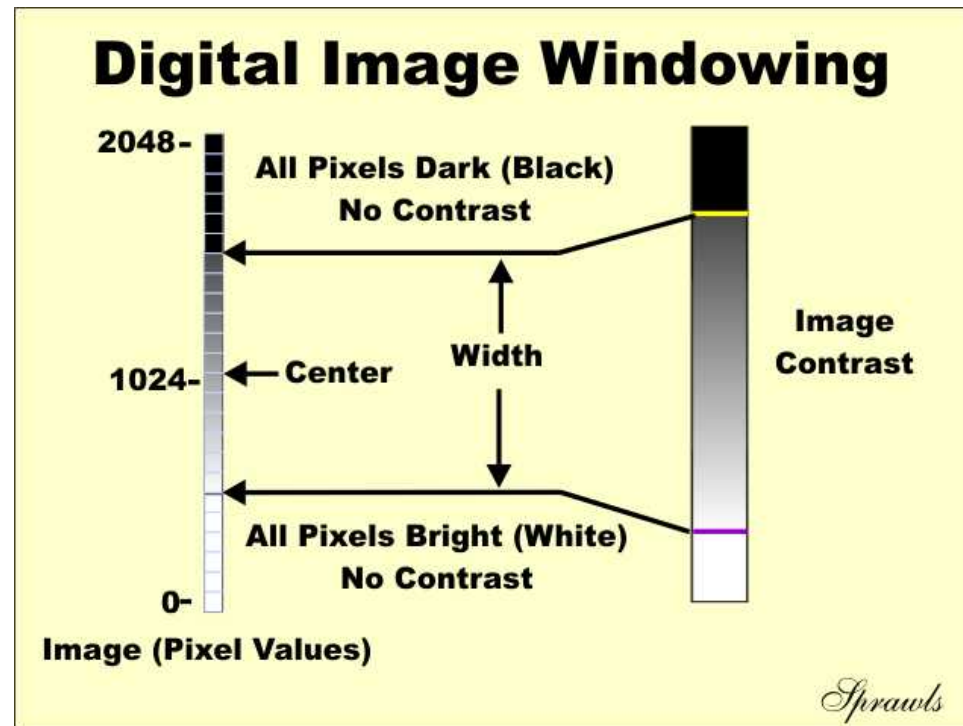
W=3674 L=4384

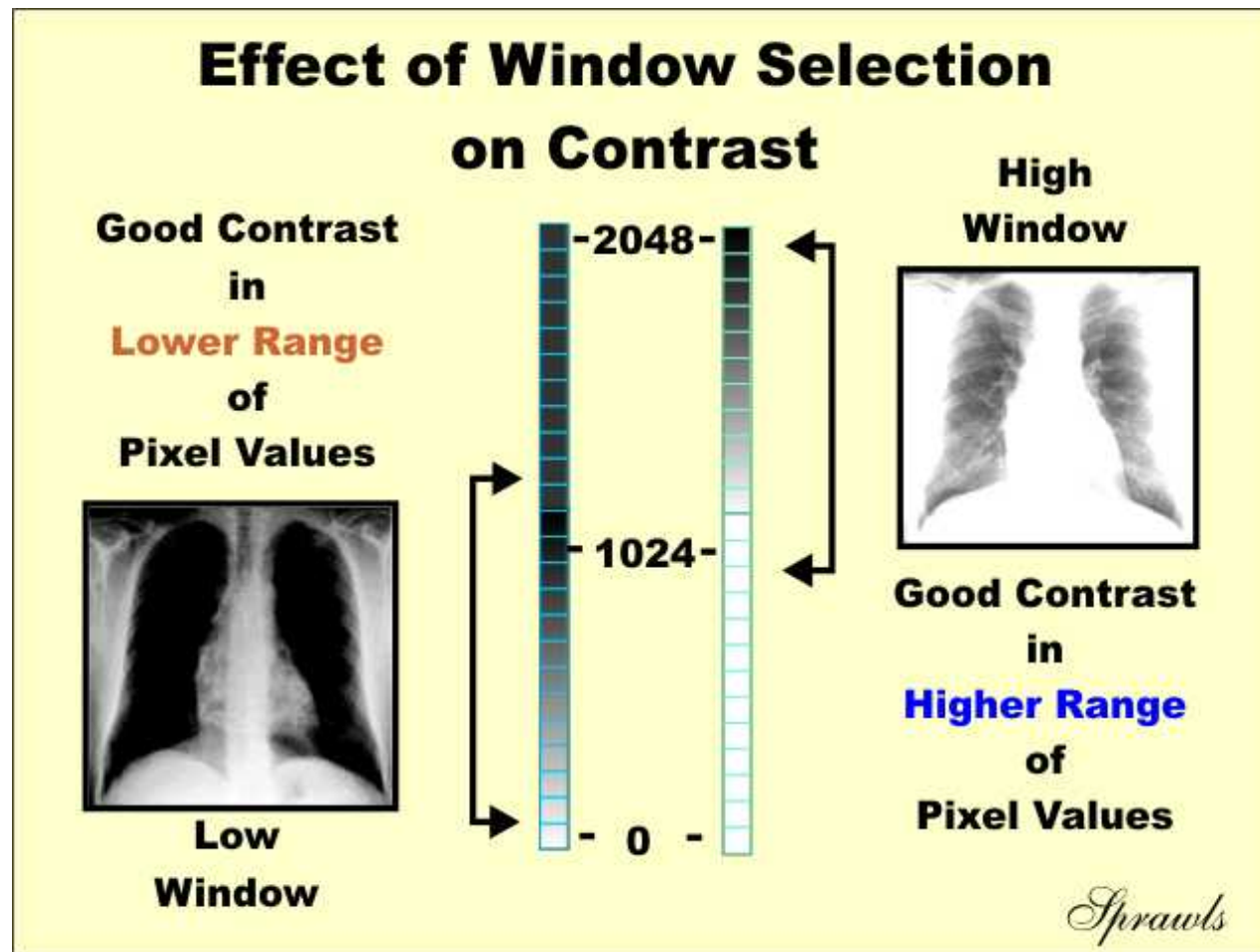
W=2048 L=5600

Windowing

- Proces hvor man vælger en del af det totale pixel område i billedet og afbilder det over hele spektret, fra hvid til sort.

Windowing

Windowing

- Scannere har oftest "window width" og "window level" indstillinger.
- "Window width" bestemmer det spænd af pixel-værdier. Fortæller noget om kontrasten i billedet.
  - "Window width" ↓ ⇒ Kontrasten ↑
- "Window level" bestemmer medianen af de pixels der skal vises
  - "Window level" ↓ ⇒ Lysstyrken (brightness) ↑

Billedfortolkning

- Objektkarakteristika, der påvirker synligheden
  - Størrelse
  - Kontrast
  - Kant-skarphed
  - Baggrund
- Betragtningforhold
  - Skærmens luminans (brightness)
  - Genskin
  - Rumbelysning
  - Afstand
- Erfaring

Monitorer

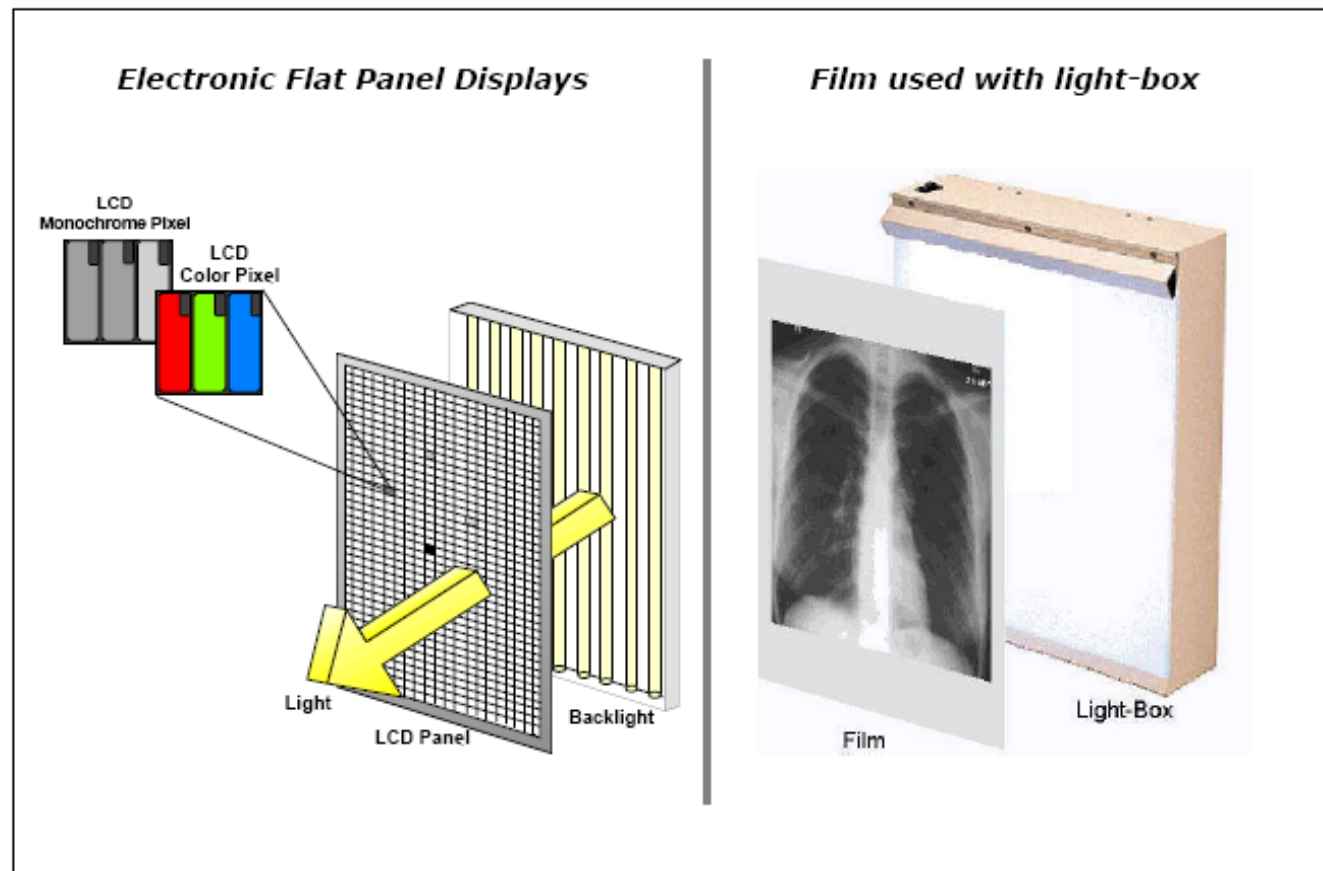

Fig. 1: The equivalence between electronic displays and film

Monitorer

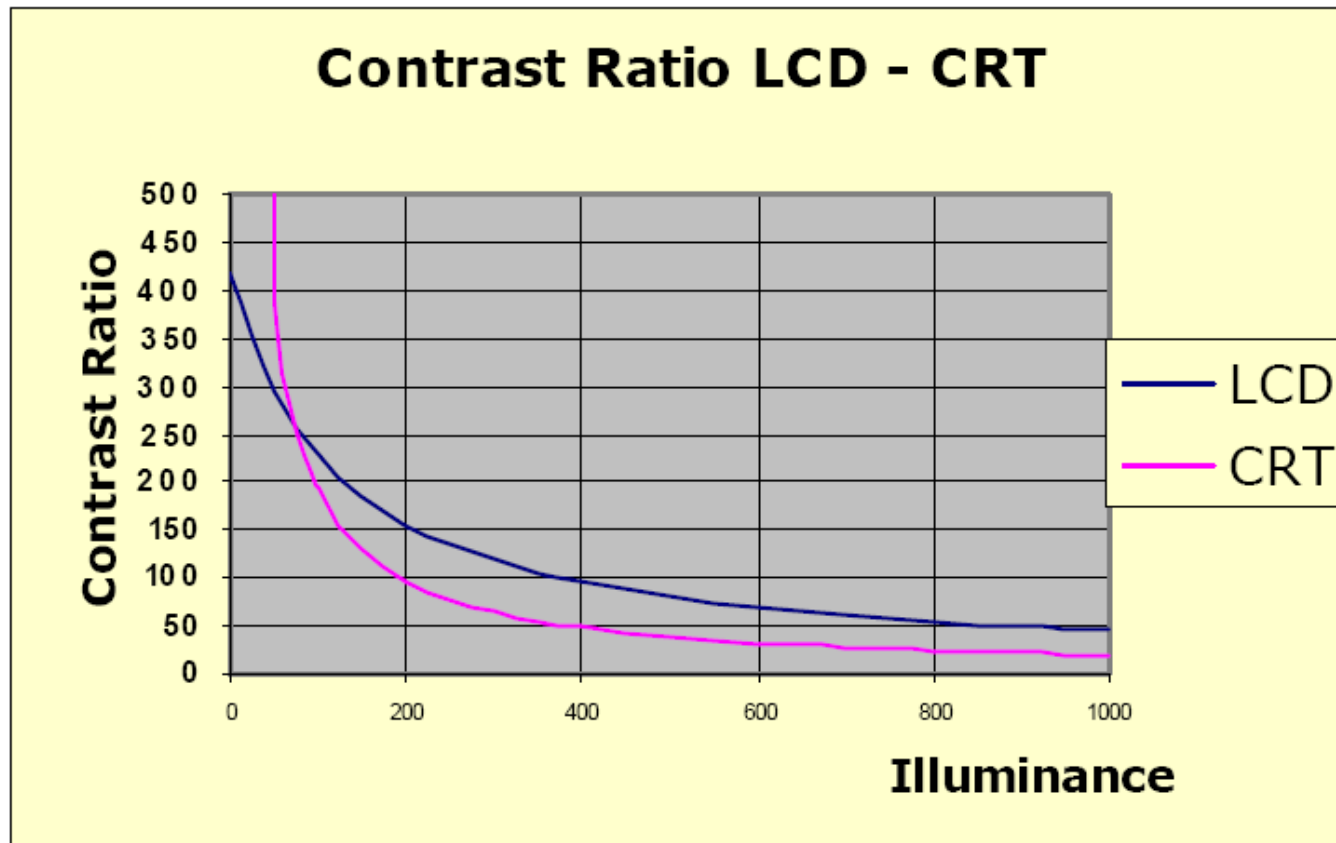

Fig 1: Influence of ambient light to the contrast ratio of medical displays

SMPTE - testbillede

